

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 46 (ปรับปรุง 2550)
เรื่อง
ส่วนได้เสียในการร่วมค้า

คำแถลงการณ์

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ได้ปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 31 เรื่อง ส่วนได้เสียในการร่วมค้า พ.ศ. 2549 (IAS 31 “Interests in Joint Ventures” (revised 2006))

สารบัญ

	ย่อหน้าที่
บทนำ	บทนำ 1 - บทนำ 10
ขอบเขต	1 - 2
คำนิยาม	3 - 6
รูปแบบของการร่วมค้า	7
การควบคุมร่วม	8
ข้อตกลงร่วมค้าตามสัญญา	9 - 12
การดำเนินงานที่ควบคุมร่วมกัน	13 - 17
สินทรัพย์ที่ควบคุมร่วมกัน	18 - 23
กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	24 - 29
งบการเงินของผู้ร่วมค้า	30 - 44
วิธีรวมตามสัดส่วน	30 - 37
วิธีส่วนได้เสีย	38 - 41
ข้อยกเว้นการไม่ใช้วิธีรวมตามสัดส่วนและวิธีส่วนได้เสีย	42 - 44
งบการเงินเฉพาะกิจการของผู้ร่วมค้า	45 - 46
รายการค้าระหว่างผู้ร่วมค้ากับการร่วมค้า	47 - 49
การแสดงส่วนได้เสียในการร่วมค้าในงบการเงินของผู้ลงทุน	50
ผู้ดำเนินการของการร่วมค้า	51 - 52
การเปิดเผยข้อมูล	53 - 56
วันที่ออปฏิบัติ	57

บทนำ

บทนำ 1. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 46 (ปรับปรุง 2550) เรื่องส่วนได้เสียในการร่วมค้า ใช้แทนมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 46 เดิม โดยให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2550 เป็นต้นไป หากกิจการใดจะถือปฏิบัติก่อนวันที่กำหนดก็สามารถทำได้

เหตุผลในการปรับปรุง

บทนำ 2. การปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้เป็นการดำเนินงานภายใต้โครงการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ

บทนำ 3. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีการปรับปรุงที่จำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ (ปรับปรุง 2550) และ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 45 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี โดยมีได้มีการพิจารณาทบทวนแนวคิดพื้นฐานตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง ส่วนได้เสียในการร่วมค้าฉบับเดิมแต่อย่างใด

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

บทนำ 4. การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญจากมาตรฐานการบัญชีฉบับเดิมสรุปได้ดังนี้

ขอบเขต

บทนำ 5. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่นำมาใช้สำหรับส่วนได้เสียของผู้ร่วมค้าในกิจการที่ควบคุมร่วมกันซึ่งถือโดยกิจการร่วมลงทุน กองทุนรวม หน่วยลงทุนและกิจการซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกัน เมื่อผู้ลงทุนจัดประเภทเป็นเงินลงทุนเพื่อค้าและบันทึกบัญชีในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การรับรู้และการวัดมูลค่าตราสารการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) โดยที่เงินลงทุนดังกล่าววัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมและการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมให้รับรู้เป็นกำไรขาดทุนในงวดบัญชีที่เกิดขึ้น

บทนำ 6. นอกจากนี้ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดข้อยกเว้นในการใช้วิธีรวมตามสัดส่วนหรือวิธีส่วนได้เสียตามเงื่อนไขที่เหมือนกับข้อยกเว้นในกรณีที่บริษัทใหญ่ไม่ต้องจัดทำ

งบการเงินรวม ข้อยกเว้นนี้รวมถึงกรณีที่ผู้ลงทุนซึ่งเป็นบริษัทใหญ่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดทำงบการเงินรวมตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง งบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ (ย่อหน้าที่ 2.2) และเมื่อผู้ลงทุนซึ่งถึงแม้มีใช้บริษัทใหญ่ แต่เข้าเงื่อนไขได้รับยกเว้นแบบเดียวกับกรณีของบริษัทใหญ่ (ย่อหน้าที่ 2.3)

ข้อยกเว้นในการไม่ต้องใช้วิธีรวมตามสัดส่วนหรือวิธีส่วนได้เสีย

บทนำ 7. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่กำหนดให้ใช้วิธีรวมตามสัดส่วนหรือวิธีส่วนได้เสียเมื่อการได้มาและถือไว้ซึ่งส่วนได้เสียในการร่วมค้ำนั้นมิวัตถุประสงค์เพื่อจะจำหน่ายออกไปภายในระยะเวลา 12 เดือนนับตั้งแต่ได้มา ทั้งนี้ ต้องมีหลักฐานว่าเงินลงทุนได้มาโดยมีความตั้งใจที่จะจำหน่ายออกไปและฝ่ายบริหารอยู่ระหว่างติดต่อกับผู้ซื้ออย่างจริงจัง นอกจากนี้มาตรฐานการบัญชีใช้คำว่า “ภายในระยะเวลา 12 เดือน แทนคำว่า “ในโอกาสอันใกล้” ที่ใช้ในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก (เมื่อมีการประกาศใช้) ทั้งนี้ส่วนได้เสียในการร่วมค้ำที่มีได้มีการจำหน่ายออกไปภายในระยะเวลา 12 เดือน กิจการต้องใช้วิธีรวมตามสัดส่วนหรือวิธีส่วนได้เสียนับตั้งแต่วันที่ได้มา เว้นแต่จะเข้าเหตุการณ์ที่กำหนดเป็นการเฉพาะ

บทนำ 8. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่อนุญาตให้ผู้ร่วมค้ำซึ่งยังคงมีอำนาจควบคุมร่วมในการร่วมค้ำ ยกเลิกการใช้วิธีรวมตามสัดส่วนหรือวิธีส่วนได้เสียในกรณีกิจการร่วมค้ำดำเนินงานภายใต้ข้อจำกัดที่เข้มงวดเป็นระยะเวลานาน ซึ่งมีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญทำให้กิจการร่วมค้ำต้องความสามารถในการโอนเงินให้แก่ผู้ร่วมค้ำ การยกเลิกการใช้วิธีรวมตามสัดส่วนหรือวิธีส่วนได้เสียจะกระทำต่อเมื่อผู้ร่วมค้ำสูญเสียอำนาจในการควบคุมร่วม

งบการเงินเฉพาะกิจการ

บทนำ 9. การจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการของผู้ลงทุนนั้นให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การเปิดเผยข้อมูล

บทนำ 10. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้ผู้ร่วมค้ำต้องเปิดเผยวิธีการที่ใช้ในการรับรู้ส่วนได้เสียในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน (กล่าวคือวิธีรวมตามสัดส่วนหรือวิธีส่วนได้เสีย)

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ประกอบด้วยข้อความที่พิมพ์ด้วยตัวอักษรหนาดำซึ่งถือเป็นหลักการ และข้อความที่พิมพ์ด้วยตัวอักษรปกติซึ่งถือเป็นคำอธิบาย และมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ต้องอ่าน โดยคำนึงถึงข้อกำหนดของแม่บทการบัญชี ในกรณีที่ไม่ได้ให้แนวปฏิบัติในการเลือก และการใช้นโยบายการบัญชี ให้กิจการถือปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 39 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 46 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง ส่วนได้เสียในการร่วมค้า

ขอบเขต

1. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับการบัญชีสำหรับส่วนได้เสียในการร่วมค้าและการรายงานเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายของการร่วมค้าในงบการเงินของผู้ร่วมค้าและงบการเงินของผู้ลงทุนในการร่วมค้า โดยไม่คำนึงถึงโครงสร้างหรือรูปแบบการดำเนินงานของการร่วมค้านั้น อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ให้ถือปฏิบัติกับส่วนได้เสียของผู้ร่วมค้าในกิจการที่ควบคุมร่วมกันซึ่งถือโดยข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้
 - 1.1 กิจการร่วมลงทุน (Venture Capital Organisation)
 - 1.2 กองทุนรวม หน่วยลงทุน และกิจการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน รวมถึงกองทุนประกันภัยซึ่งมีลักษณะของเงินลงทุน (Investment-Linked Insurance Fund)ซึ่งผู้ลงทุนจัดประเภทเริ่มแรกของเงินลงทุนตามข้อ 1.1 และ 1.2 ข้างต้นเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้าและบันทึกบัญชี ผู้ลงทุนต้องรับรู้รายการเงินลงทุนดังกล่าวด้วยมูลค่ายุติธรรมตามที่กำหนดในมาตรฐาน การบัญชี เรื่อง การรับรู้และการวัดมูลค่าตราสารการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) และรับรู้การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมเป็นกำไรหรือขาดทุนทันทีในงวดบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลง
2. ผู้ร่วมค้าซึ่งมีส่วนได้เสียในกิจการที่ควบคุมร่วมกันได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 30 (วิธีรวมตามสัดส่วน) และย่อหน้าที่ 38 (วิธีส่วนได้เสีย) เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้
 - 2.1 ส่วนได้เสียดังกล่าวได้มาและถือไว้เพื่อขายตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก (เมื่อมีการประกาศใช้)

- 2.2 ข้อยกเว้นในย่อหน้าที่ 10 ของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ อนุญาตให้บริษัทใหญ่ซึ่งมีส่วนได้เสียในกิจการที่ควบคุมร่วมกันไม่ต้องนำเสนองบการเงินรวม
- 2.3 มีลักษณะตามข้อกำหนดทุกข้อต่อไปนี้
- 2.3.1 ผู้ร่วมคำมีฐานะเป็นบริษัทย่อยซึ่งถูกกิจการอื่นควบคุมอยู่ทั้งหมด หรือเป็นบริษัทย่อยซึ่ง ถูกกิจการอื่นควบคุมบางส่วน โดยที่ผู้ถือหุ้นกิจการอื่นนั้น รวมทั้งผู้ถือหุ้นที่ไม่มีสิทธิออกเสียงได้รับทราบและไม่คัดค้านในการที่ผู้ร่วมคำไม่ใช้วิธีรวมตามสัดส่วนหรือวิธีส่วนได้เสีย
- 2.3.2 ตราสารทุนหรือตราสารหนี้ของผู้ร่วมคำไม่มีการซื้อขายในตลาดสาธารณะ (ไม่ว่าจะเป็นตลาดหลักทรัพย์ในประเทศหรือต่างประเทศ หรือการซื้อขายนอกตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งตลาดในท้องถิ่นและในภูมิภาค)
- 2.3.3 ผู้ร่วมคำไม่ได้นำส่งหรืออยู่ในกระบวนการของการนำส่งงบการเงินของกิจการให้แก่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์หรือหน่วยงานกำกับดูแลอื่นเพื่อวัตถุประสงค์ในการเสนอออกขายหลักทรัพย์ใดๆ ในตลาดสาธารณะ
- 2.3.4. บริษัทใหญ่ในลำดับสูงสุดหรือบริษัทใหญ่ในระหว่างกลาง (Ultimate or Intermediate Parent) ของผู้ร่วมคำนั้นได้จัดทำงบการเงินรวมเผยแพร่เพื่อประโยชน์ต่อสาธารณชนซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปแล้ว

คำนิยาม

3. คำศัพท์ที่ใช้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีความหมายโดยเฉพาะ ดังนี้
การควบคุม	หมายถึง	อำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมนั้น

วิธีส่วนได้เสีย	หมายถึง	วิธีการบัญชีสำหรับผู้ร่วมค้าในกิจการที่ควบคุมร่วมกันโดยบันทึกส่วนได้เสียในการร่วมค้าเริ่มแรกด้วยราคาทุน และปรับปรุงด้วยการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายหลังในสินทรัพย์สุทธิของกิจการที่ควบคุมร่วมกันตามสัดส่วนของผู้ร่วมค้า กำไรหรือขาดทุนของผู้ร่วมค้าร่วมส่วนแบ่งในผลการดำเนินงานของกิจการที่ควบคุมร่วมกันตามสัดส่วนของผู้ร่วมค้า
ผู้ลงทุนในการร่วมค้า	หมายถึง	บุคคลหรือกิจการที่เข้าร่วมในการร่วมค้าและไม่มีอำนาจควบคุมร่วมในการร่วมค้านั้น
การควบคุมร่วม	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในการควบคุมกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจตามที่ตกลงไว้ในสัญญา และการควบคุมร่วมดำรงอยู่ต่อเมื่อการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ทางการเงินและการดำเนินงานในกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจต้องได้รับความเห็นชอบเป็นเอกฉันท์จากผู้ร่วมค้าซึ่งมีส่วนร่วมในการควบคุม
การร่วมค้า	หมายถึง	การประกอบกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจของบุคคลหรือกิจการตั้งแต่สองรายขึ้นไปโดยให้มีการควบคุมร่วมกันตามที่ตกลงไว้ในสัญญา
วิธีรวมตามสัดส่วน	หมายถึง	วิธีการบัญชีของผู้ร่วมค้าโดยนำสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายในการร่วมค้าเฉพาะส่วนที่เป็นของผู้ร่วมค้ามารวมกับรายการที่เหมือนกันตามเกณฑ์แต่ละบรรทัดหรือนำเสนอโดยแสดงรายการดังกล่าวเป็นแต่ละบรรทัดแยกต่างหากจากรายการชนิดเดียวกันในงบการเงินของผู้ร่วมค้า

งบการเงินเฉพาะ กิจการ	หมายถึง	งบการเงินซึ่งนำเสนอโดยบริษัทใหญ่ หรือ โดยผู้ลงทุน ในบริษัทร่วม หรือโดยผู้ร่วมค้าในกิจการที่ควบคุม ร่วมกัน ซึ่งมีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนตามเกณฑ์ ของส่วนได้เสียในส่วนของเจ้าของโดยตรง ไม่ใช่ ตามเกณฑ์ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นและสินทรัพย์ สุทธิของกิจการที่ถูกลงทุน
อิทธิพลอย่างมีนัย สำคัญ	หมายถึง	อำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงาน ของกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจแต่ไม่ถึงระดับที่จะ ควบคุมหรือควบคุมร่วมในนโยบายดังกล่าว
ผู้ร่วมค้า	หมายถึง	บุคคลหรือกิจการที่เข้าร่วมในการร่วมค้าและมี อำนาจควบคุมร่วมในการร่วมค้านั้น

4. งบการเงินเฉพาะกิจการไม่ใช่งบการเงินซึ่งใช้วิธีการรวมตามสัดส่วนหรือการบันทึกบัญชี
ตามวิธีส่วนได้เสีย และไม่ได้หมายถึงงบการเงินของกิจการซึ่งไม่มีบริษัทย่อย บริษัทร่วมหรือ
ส่วนได้เสียของผู้ร่วมค้าในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน
5. งบการเงินเฉพาะกิจการเป็นงบการเงินที่นำเสนอเพิ่มเติมจากงบการเงินรวม หรือเพิ่มเติมจาก
งบการเงินที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย หรือเพิ่มเติมจากงบการเงินที่บันทึก
บัญชีส่วนได้เสียในกิจการร่วมค้าของผู้ร่วมค้าโดยใช้วิธีรวมตามสัดส่วน กิจการจัดทำ
งบการเงินเฉพาะกิจการเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ
6. กิจการซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดทำงบการเงินรวมตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 10
ของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงิน
เฉพาะกิจการ หรือไม่ต้องนำวิธีส่วนได้เสียมาปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 13.3 ของมาตรฐาน
การบัญชี ฉบับที่ 45 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วม หรือไม่ต้องใช้วิธี
รวมตามสัดส่วนหรือวิธีส่วนได้เสียตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 2 ของมาตรฐานการบัญชี
ฉบับนี้อาจนำเสนอเพียงงบการเงินเฉพาะกิจการเท่านั้น

รูปแบบของการร่วมค้า

7. การร่วมค้ามีรูปแบบและโครงสร้างหลายประเภท มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดการร่วมค้าเป็นประเภทใหญ่ ๆ ไว้ 3 ประเภท คือ การดำเนินงานที่ควบคุมร่วมกัน สิทธิที่ควบคุมร่วมกัน และกิจการที่ควบคุมร่วมกัน การร่วมค้าทั้ง 3 ประเภทเป็นไปตามคำนิยามของการร่วมค้าซึ่งตามปกติมีลักษณะทุกข้อดังนี้
 - 7.1. ผู้ร่วมค้าสองรายหรือมากกว่าขึ้นไปมีความผูกพันโดยข้อตกลงร่วมค้าตามสัญญา
 - 7.2. ข้อตกลงตามสัญญากำหนดให้มีอำนาจในการควบคุมร่วมกัน

การควบคุมร่วม

8. การควบคุมร่วมอาจหมดไป เมื่อผู้ลงทุนอยู่ในระหว่างการปรับโครงสร้างองค์กรใหม่ตามกฎหมาย หรือ อยู่ระหว่างการล้มละลาย หรือดำเนินการภายใต้ข้อกำหนดเข้มงวดเป็นระยะเวลายาวนานที่จำกัด ความสามารถในการโอนเงินทุนให้ผู้ร่วมค้าเป็นระยะเวลายาวนานอย่างไรก็ตาม หากการควบคุมร่วมยังดำเนินต่อไป เหตุการณ์ข้างต้นไม่ถือเป็นเหตุผลเพียงพอในการไม่บันทึกบัญชีสำหรับการร่วมค้าตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้

ข้อตกลงร่วมค้าตามสัญญา

9. การร่วมค้าแตกต่างจากการลงทุนในบริษัทร่วมซึ่งผู้ลงทุนมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ (ดูมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 45 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม) โดยที่การร่วมค้าต้องมีข้อตกลงร่วมค้าตามสัญญา ดังนั้น มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ถือว่าการประกอบกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจเป็นการร่วมค้าหากไม่มีข้อตกลงร่วมค้าตามสัญญาซึ่งกำหนดให้มีอำนาจในการควบคุมร่วมกัน
10. ข้อตกลงร่วมค้าตามสัญญาอาจปรากฏหลักฐานในหลายลักษณะ เช่น ในลักษณะของสัญญา ระหว่างผู้ร่วมค้าหรือในลักษณะบันทึกรายงานข้อตกลงระหว่างผู้ร่วมค้า ในบางกรณีสัญญาร่วมค้ารวมอยู่ในข้อบังคับบริษัทหรือข้อกำหนดอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการร่วมค้า ข้อตกลงร่วมค้าตามสัญญาไม่ว่าจะอยู่ในลักษณะใดโดยปกติต้องกระทำเป็นลายลักษณ์อักษรและเกี่ยวข้องกับเรื่องดังต่อไปนี้

- 10.1 กิจกรรม ระยะเวลา และภาระในการจัดทำรายงานของการร่วมค้า
 - 10.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะผู้บริหารอื่นซึ่งมีอำนาจควบคุมเทียบเท่าคณะกรรมการของการร่วมค้า รวมถึงสิทธิในการออกเสียงของผู้ร่วมค้า
 - 10.3 การลงทุนของผู้ร่วมค้า
 - 10.4 ส่วนแบ่งของผู้ร่วมค้าในผลผลิต รายได้ ค่าใช้จ่าย หรือผลการดำเนินงานของการร่วมค้า
11. สัญญาร่วมค้ากำหนดให้มีการควบคุมร่วมกันในการร่วมค้า ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าไม่มีผู้ร่วมค้ารายใดอยู่ในฐานะที่จะควบคุมการดำเนินงานของการร่วมค้าได้แต่เพียงผู้เดียว
 12. สัญญาร่วมค้าอาจกำหนดให้ผู้ร่วมค้ารายใดรายหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการหรือผู้จัดการการร่วมค้า ซึ่งผู้ดำเนินการนั้นไม่มีหน้าที่ควบคุมการร่วมค้าแต่ต้องปฏิบัติตามนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานซึ่งได้ตกลงกันไว้ในสัญญาร่วมค้าและตามที่ได้รับมอบหมาย หากผู้ดำเนินการมีอำนาจควบคุมนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งประกอบกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจ กิจการนั้นไม่ถือว่าเป็นการร่วมค้าแต่ถือเป็นบริษัทย่อยของผู้มีอำนาจควบคุมนั้น

การดำเนินงานที่ควบคุมร่วมกัน

13. การร่วมค้าบางประเภทดำเนินงานโดยใช้สินทรัพย์และทรัพยากรอื่น ๆ ของผู้ร่วมค้าโดยไม่ได้จัดตั้งเป็นบริษัท ห้างหุ้นส่วนหรือกิจการประเภทอื่น หรือไม่ได้จัดให้มีโครงสร้างทางการเงินแยกต่างหากจากผู้ร่วมค้า ผู้ร่วมค้าแต่ละรายจะใช้ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของตนเอง มีสินค้าคงเหลือเป็นของตนเอง และรับผิดชอบค่าใช้จ่ายและหนี้สินรวมทั้งจัดหาเงินทุนที่ก่อให้เกิดภาระผูกพันเป็นของตนเอง การร่วมค้าดังกล่าวอาจดำเนินงานโดยพนักงานของผู้ร่วมค้า ควบคุมไปกับการดำเนินงานตามปกติที่คล้ายคลึงกันของผู้ร่วมค้า ข้อตกลงในสัญญาร่วมค้าประเภทนี้จะระบุถึงการจัดสรรรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการร่วมค้าและการแบ่งปันค่าใช้จ่ายที่เกิดร่วมกันระหว่างผู้ร่วมค้า
14. ตัวอย่างของการดำเนินงานที่ควบคุมร่วมกัน ได้แก่ การที่ผู้ร่วมค้าตั้งแต่สองรายขึ้นไปนำ-ทรัพยากรและความชำนาญของตนมารวมกันเพื่อดำเนินการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน เช่น เครื่องบิน ซึ่งในกระบวนการผลิตเครื่องบินนั้น ผู้ร่วมค้าแต่ละรายจะผลิตส่วนประกอบที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดต้นทุนการผลิตของตนเอง ผลตอบแทนที่ได้คือส่วนแบ่งในรายได้จากการขายเครื่องบินตามที่กำหนดไว้ในข้อตกลงร่วมค้าตามสัญญา

15. ผู้ร่วมค้าต้องรับรู้ส่วนได้เสียในการดำเนินงานที่ควบคุมร่วมกันในงบการเงินของผู้ร่วมค้าสำหรับ
 - 15.1 สินทรัพย์ที่ผู้ร่วมค้าควบคุมอยู่ และหนี้สินที่ผู้ร่วมค่านั้นเป็นผู้ก่อขึ้น
 - 15.2 ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกับผู้ร่วมค้าและส่วนแบ่งของรายได้จากการขายสินค้าหรือการให้บริการที่ผู้ร่วมค้าได้รับ
16. เนื่องจากสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายได้รับรู้ในงบการเงินของผู้ร่วมค้าแล้ว ผู้ร่วมค้าจึงไม่ต้องปรับปรุงหรือปฏิบัติตามขั้นตอนของการจัดทำงบการเงินรวมสำหรับรายการดังกล่าวอีกเมื่อมีการนำเสนองบการเงินรวม
17. การร่วมค้าในลักษณะการดำเนินงานที่ควบคุมร่วมกันอาจไม่จำเป็นต้องบันทึกบัญชีและจัดทำงบการเงินแยกต่างหากสำหรับการร่วมค้า แต่อาจจัดทำบัญชีเพื่อการบริหารหากผู้ร่วมค้าต้องการประเมินผลการดำเนินงานของการร่วมค่านั้น

สินทรัพย์ที่ควบคุมร่วมกัน

18. การร่วมค้าบางประเภทเป็นลักษณะที่ผู้ร่วมค้าเข้าควบคุมร่วมหรือเป็นเจ้าของร่วมในสินทรัพย์ที่ผู้ร่วมค้าแต่ละรายซื้อหรือนำมาลงทุนในการร่วมค้าเพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ของการร่วมค่านั้น สินทรัพย์ที่ควบคุมร่วมกันจะนำไปใช้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ร่วมค้าทุกราย โดยผู้ร่วมค้าแต่ละรายจะได้รับส่วนแบ่งของผลผลิตที่เกิดจากสินทรัพย์และต้องรับภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตามสัดส่วนที่ตกลงไว้
19. การร่วมค้าประเภทนี้ไม่มีการจัดตั้งเป็นบริษัท ห้างหุ้นส่วนหรือกิจการประเภทอื่น หรือไม่ได้จัดให้มีโครงสร้างทางการเงินแยกต่างหากจากผู้ร่วมค้า ผู้ร่วมค้าแต่ละรายควบคุมประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตของตนผ่านส่วนแบ่งในสินทรัพย์ที่ควบคุมร่วมกัน
20. กิจกรรมหลายประเภทในอุตสาหกรรมผลิตน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ เหมือนแร่ เป็นการร่วมค้าประเภทที่มีสินทรัพย์ที่ควบคุมร่วมกัน ตัวอย่างเช่น บริษัทผลิตน้ำมันหลายบริษัทอาจควบคุมและดำเนินการท่อส่งลำเลียงน้ำมันร่วมกัน โดยแต่ละบริษัทใช้ท่อส่งในการลำเลียงน้ำมันของตนเองเป็นการแลกเปลี่ยนพร้อมทั้งยอมรับภาระค่าใช้จ่ายการดำเนินการท่อส่งตามสัดส่วนที่ตกลงไว้ อีกตัวอย่างหนึ่งของสินทรัพย์ที่ควบคุมร่วมกันคืออสังหาริมทรัพย์ที่กิจการสองกิจการเข้าควบคุมร่วมกันโดยที่ต่างฝ่ายต่างมีส่วนร่วมในรายได้ค่าเช่าและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

21. ผู้ร่วมคำต้องรับรู้ส่วนได้เสียในสินทรัพย์ที่ควบคุมร่วมกันในงบการเงินของผู้ร่วมคำทุกข้อดังต่อไปนี้
 - 21.1 ส่วนแบ่งในสินทรัพย์ที่ควบคุมร่วมกันโดยแยกประเภทตามลักษณะของสินทรัพย์นั้น
 - 21.2 หนี้สินของผู้ร่วมคำที่เกิดขึ้นเนื่องจากการร่วมคำ
 - 21.3 ส่วนแบ่งในหนี้สินที่เกิดขึ้นร่วมกันจากการร่วมคำ
 - 21.4 รายได้จากการขายหรือการใช้ผลผลิตที่เกิดขึ้นร่วมกัน รวมทั้งส่วนแบ่งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นร่วมกันจากการร่วมคำ
 - 21.5 ค่าใช้จ่ายของผู้ร่วมคำที่เกิดขึ้นเนื่องจากการร่วมคำ
22. ผู้ร่วมคำแต่ละรายต้องบันทึกบัญชีและรับรู้ส่วนได้เสียในสินทรัพย์ที่ควบคุมร่วมกันต่อไปในงบการเงินของผู้ร่วมคำ
 - 22.1 สินทรัพย์ที่ควบคุมร่วมกันโดยแยกประเภทตามลักษณะของสินทรัพย์แทนที่จะจัดประเภทเป็นเงินลงทุน ตัวอย่างเช่น ท่อส่งน้ำมันที่ควบคุมร่วมกันเฉพาะส่วนที่เป็นของผู้ร่วมคำให้จัดประเภทเป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
 - 22.2 หนี้สินของผู้ร่วมคำที่เกิดจากการจัดหาเงินทุนเพื่อซื้อสินทรัพย์ตามสัดส่วนของผู้ร่วมคำ
 - 22.3 ส่วนแบ่งในหนี้สินที่เกิดขึ้นร่วมกันกับผู้ร่วมคำรายอื่นในการร่วมค่านั้น
 - 22.4 รายได้จากการขายหรือการใช้ผลผลิตที่เกิดขึ้นร่วมกันจากการร่วมคำตามส่วนที่เป็นของผู้ร่วมคำและส่วนแบ่งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นร่วมกันจากการร่วมคำ
 - 22.5 ค่าใช้จ่ายของผู้ร่วมคำที่เกิดขึ้นเนื่องจากการร่วมคำ ตัวอย่างเช่น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดหาเงินเพื่อซื้อสินทรัพย์ในส่วนของผู้ร่วมคำ และค่าใช้จ่ายของผู้ร่วมคำที่เกิดจากการขายผลผลิตในส่วนแบ่งของผู้ร่วมคำ

เนื่องจากสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายจากการร่วมคำได้รับรู้ในงบการเงินของผู้ร่วมคำแล้ว ผู้ร่วมคำจึงไม่ต้องปรับปรุงหรือปฏิบัติตามขั้นตอนของการจัดทำงบการเงินรวมสำหรับรายการดังกล่าวอีก
23. วิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับสินทรัพย์ที่ควบคุมร่วมกันที่กล่าวมาข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจตามความเป็นจริงและรูปแบบทางกฎหมายของการร่วมคำ การบันทึกบัญชีแยกสำหรับการร่วมคำในลักษณะสินทรัพย์ที่ควบคุมร่วมกันอาจจำกัดเฉพาะค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นและรับผิดชอบร่วมกันโดยผู้ร่วมคำตามส่วนที่ตกลงกัน งบการเงินอาจไม่ต้องจัดทำ

สำหรับการร่วมค้าถึงแม้ว่าผู้ร่วมค้าอาจจัดทำบัญชีเพื่อการบริหารสำหรับประเมินผลการดำเนินงานของการร่วมค้านั้น

กิจการที่ควบคุมร่วมกัน

24. กิจการที่ควบคุมร่วมกันเป็นการร่วมค้าที่มีการจัดตั้งบริษัท ห้างหุ้นส่วนหรือกิจการประเภทอื่น ซึ่งผู้ร่วมค้าแต่ละรายมีส่วนได้เสียในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน กิจการที่ควบคุมร่วมกันดำเนินงานในลักษณะเดียวกับกิจการอื่น เว้นแต่กิจการประเภทนี้มีข้อตกลงร่วมค้าตามสัญญาระหว่างผู้ร่วมค้าระบุให้ผู้ร่วมค้า ทุกรายมีอำนาจควบคุมร่วมกันในกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจของกิจการร่วมค้านั้น
25. กิจการที่ควบคุมร่วมกันเป็นการร่วมค้าที่มีสินทรัพย์อยู่ในความควบคุมของการร่วมค้า ก่อให้เกิดหนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายที่เป็นของกิจการ และอาจทำสัญญาหรือจัดหาเงินทุนเพื่อการดำเนินงานในนามของการร่วมค้า ผู้ร่วมค้าแต่ละรายมีสิทธิในส่วนแบ่งกำไรจากผลการดำเนินงานของกิจการที่ควบคุมร่วมกันแม้ว่าในบางครั้งผลตอบแทนที่ผู้ร่วมค้าได้รับจะอยู่ในรูปส่วนแบ่งของผลผลิตของกิจการที่ควบคุมร่วมกัน
26. ตัวอย่างทั่วไปของกิจการที่ควบคุมร่วมกัน ได้แก่ กิจการร่วมค้าที่เกิดจากกิจการสองกิจการ นำสายงานทางธุรกิจเดียวกันมารวมกันโดยการโอนสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องให้กับกิจการร่วมค้านั้นอีกตัวอย่างหนึ่ง ได้แก่ กิจการที่ประกอบธุรกิจในต่างประเทศโดยร่วมกับรัฐบาลหรือตัวแทนในประเทศนั้นก่อตั้งกิจการแยกต่างหาก ซึ่งผู้ก่อตั้งกับรัฐบาลหรือตัวแทนในประเทศนั้นมีอำนาจควบคุมร่วมกัน
27. โดยเนื้อหาแล้วกิจการร่วมค้าหลายกิจการมีลักษณะคล้ายกับการร่วมค้าประเภทการดำเนินงานที่ควบคุมร่วมกันหรือสินทรัพย์ที่ควบคุมร่วมกัน ตัวอย่างเช่น ผู้ร่วมค้าอาจโอนสินทรัพย์ที่ควบคุมร่วมกันอย่างเช่น ท่อส่งน้ำมันให้กับกิจการที่ควบคุมร่วมกันเนื่องจากเหตุผลทางภาษีหรือเหตุผลอื่น ในทำนองเดียวกันผู้ร่วมค้าอาจนำสินทรัพย์มาให้กับกิจการที่ควบคุมร่วมกันเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานร่วมกัน ในบางครั้งการร่วมค้าประเภทการดำเนินงานที่ควบคุมร่วมกันอาจจัดตั้งกิจการที่ควบคุมร่วมกันแยกต่างหากเพื่อดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นการเฉพาะ อาทิเช่น การออกแบบ การตลาด การจัดจำหน่ายสินค้าหรือการให้บริการหลังการขาย

28. กิจกรรมที่ควบคุมร่วมกันให้บันทึกบัญชีและจัดทางการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีเช่นเดียวกับกิจกรรมอื่นที่ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี
29. โดยปกติผู้ร่วมค้าแต่ละรายจะนำเงินสดหรือทรัพย์สินอื่นมาให้แก่กิจกรรมที่ควบคุมร่วมกัน โดยผู้ร่วมค้ารับรู้รายการดังกล่าวในสมุดบัญชีของผู้ร่วมค้าและแสดงเป็นเงินลงทุนในกิจกรรมที่ควบคุมร่วมกันในงบการเงินของตนเอง

งบการเงินของผู้ร่วมค้า

วิธีรวมตามสัดส่วน

30. ผู้ร่วมค้าต้องใช้วิธีรวมตามสัดส่วนหรือใช้แนววิธีปฏิบัติที่เป็นทางเลือกตามย่อหน้าที่ 38 เพื่อรับรู้ส่วนได้เสียในกิจกรรมที่ควบคุมร่วมกัน กรณีที่ใช้วิธีรวมตามสัดส่วนให้ใช้รูปแบบการรายงานแบบใดแบบหนึ่งในสองแบบ
31. ผู้ร่วมค้ารับรู้ส่วนได้เสียในกิจกรรมที่ควบคุมร่วมกันโดยใช้รูปแบบการรายงานแบบใดแบบหนึ่งจากสองรูปแบบสำหรับการรวมตามสัดส่วน ทั้งนี้ไม่คำนึงถึงการที่ผู้ร่วมค้ามีเงินลงทุนในบริษัทย่อยด้วยหรือไม่ หรือการที่ผู้ร่วมค้าจะเรียกงบการเงินของตนเองที่นำเสนอว่างบการเงินรวมหรือไม่ก็ตาม
32. ในการรับรู้ส่วนได้เสียในกิจกรรมที่ควบคุมร่วมกัน ผู้ร่วมค้าต้องสะท้อนถึงเนื้อหาตามข้อตกลงของการร่วมค้าและความเป็นจริงทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญมากกว่าคำนึงถึงรูปแบบหรือโครงสร้างของการร่วมค่านั้นในกิจกรรมที่ควบคุมร่วมกัน ผู้ร่วมค้าสามารถควบคุมประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตที่ตนได้รับจากกิจกรรมร่วมค้าจากการมีส่วนร่วมในสินทรัพย์และหนี้สินของกิจกรรมร่วมค้า เนื้อหาเชิงเศรษฐกิจนี้จะสะท้อนอยู่ในงบการเงินรวมของผู้ร่วมค้าหากผู้ร่วมค้าแสดงส่วนได้เสียในสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายของกิจกรรมที่ควบคุมร่วมกัน โดยใช้วิธีรวมตามสัดส่วนแบบใดแบบหนึ่งตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 34
33. วิธีรวมตามสัดส่วนคือ การรวมสินทรัพย์ที่ควบคุมร่วมกันเฉพาะส่วนของผู้ร่วมค้าและหนี้สินที่รับผิดชอบร่วมกันเฉพาะส่วนของผู้ร่วมค้าไว้ในงบดุลของผู้ร่วมค้า และรวมรายได้และค่าใช้จ่ายของกิจกรรมที่ควบคุมร่วมกันเฉพาะส่วนของผู้ร่วมค้าไว้ในงบกำไรขาดทุนของผู้ร่วมค้า วิธีการรวมตามสัดส่วนในหลายขั้นตอนมีลักษณะเช่นเดียวกับการจัดทางการเงินรวมสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

34. การรวมตามสัดส่วนมีรูปแบบในการรายงานที่แตกต่างกัน ผู้ร่วมค้าอาจนำสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายแต่ละรายการของกิจการที่ควบคุมร่วมกันเฉพาะส่วนของผู้ร่วมค้ามารวมกับรายการที่คล้ายคลึงกันในงบการเงินของผู้ร่วมค้าโดยใช้เกณฑ์รวมแต่ละบรรทัด ตัวอย่างเช่น ผู้ร่วมค้านำสินค้ำคงเหลือ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของกิจการที่ควบคุมร่วมกันเฉพาะส่วนของผู้ร่วมค้ามารวมกับสินค้ำคงเหลือ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของตนเพื่อแสดงในงบการเงินของผู้ร่วมค้า อีกทางเลือกหนึ่ง ผู้ร่วมค้าอาจจะนำสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายของกิจการร่วมค้าเฉพาะส่วนของผู้ร่วมค้ามารวมไว้กับรายการที่คล้ายคลึงกันโดยแสดงแยกเป็นแต่ละบรรทัดในงบการเงินเฉพาะกิจการหรืองบการเงินของผู้ร่วมค้า ตัวอย่างเช่น ผู้ร่วมค้านำสินทรัพย์หมุนเวียนของกิจการที่ควบคุมร่วมกันเฉพาะส่วนของผู้ร่วมค้ามาแสดงแยกบรรทัดไว้ถือเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนของตน หรือผู้ร่วมค้านำที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของกิจการร่วมค้าเฉพาะส่วนของผู้ร่วมค้ามาแสดงแยกบรรทัดไว้ถือเป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ส่วนของตน วิธีรวมตามสัดส่วนทั้ง 2 แบบให้ผลที่มีจำนวนเท่ากันไม่ว่าจะเป็นกำไรสุทธิ สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้หรือค่าใช้จ่ายโดยทั้งสองวิธีเป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้
35. ไม่ว่าผู้ร่วมค้าจะเลือกวิธีรวมตามสัดส่วนรูปแบบใด ผู้ร่วมค้าต้องไม่นำสินทรัพย์และหนี้สินหรือรายได้และค่าใช้จ่ายมาหักกลบกัน เว้นแต่ผู้ร่วมค้าจะมีสิทธิตามกฎหมายในการหักกลบหนี้ และการหักกลบนั้นแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจของผู้ร่วมค้าที่จะได้รับสินทรัพย์หรือจ่ายชำระหนี้สินด้วยยอดสุทธิเท่านั้น
36. ผู้ร่วมค้าต้องเลิกใช้วิธีรวมตามสัดส่วนนับตั้งแต่วันที่ผู้ร่วมค้าหมดอำนาจควบคุมร่วมในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน
37. ผู้ร่วมค้าต้องเลิกใช้วิธีรวมตามสัดส่วนนับตั้งแต่วันที่ผู้ร่วมค้าหมดอำนาจควบคุมร่วมในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน กรณีนี้อาจเกิดขึ้นเมื่อผู้ร่วมค้าจำหน่ายส่วนได้เสียของตนหรือเมื่อมีข้อจำกัดจากภายนอกที่มีผลต่อกิจการที่ควบคุมร่วมกันซึ่งทำให้ผู้ร่วมค้าไม่มีอำนาจควบคุมร่วมอีกต่อไป

วิธีส่วนได้เสีย

38. ผู้ร่วมค้าอาจเลือกใช้วิธีส่วนได้เสียสำหรับกิจการที่ควบคุมร่วมกัน ซึ่งเป็นทางเลือกจากวิธีรวมตามสัดส่วนตามที่กล่าวในย่อหน้าที่ 30

39. ผู้ร่วมค้ารับรู้ส่วนได้เสียในกิจการที่ควบคุมร่วมกันโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย ทั้งนี้โดยไม่คำนึงถึง การที่ผู้ร่วมค้ามีเงินลงทุนในบริษัทย่อยด้วยหรือไม่ หรือการที่ผู้ร่วมค้าจะเรียกงบการเงินที่ นำเสนอว่างบการเงินรวมหรือไม่ก็ตาม
40. ผู้ร่วมค้าบางรายรับรู้ส่วนได้เสียในกิจการที่ควบคุมร่วมกันโดยวิธีส่วนได้เสียตามที่ระบุไว้ใน มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 45 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วม ผู้สนับสนุน การใช้วิธีส่วนได้เสียให้เหตุผลว่าเป็นการไม่เหมาะสมที่จะรวมรายการที่กิจการมีอำนาจควบคุม เข้าด้วยกันกับรายการที่กิจการมีอำนาจควบคุมร่วม และมีผู้ที่เชื่อว่าผู้ร่วมค้ามีอิทธิพลอย่าง มีนัยสำคัญมากกว่าที่จะมีการควบคุมร่วมกันในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน มาตรฐานการบัญชี ฉบับนี้ไม่ได้สนับสนุนให้ใช้วิธีส่วนได้เสีย เนื่องจากด้วยวิธีรวมตามสัดส่วนสะท้อนถึงเนื้อหา และความเป็นจริงทางเศรษฐกิจของส่วนได้เสียของผู้ร่วมค้าในกิจการที่ควบคุมร่วมกันได้ดีกว่า กล่าวคือเป็นการควบคุมส่วนได้เสียของผู้ร่วมค้าในผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้อ่อนุญาตให้ใช้วิธีส่วนได้เสียเป็นแนวทางที่อาจเลือก ปฏิบัติในการรับรู้ส่วนได้เสียในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน
41. ผู้ร่วมค้าต้องเลิกใช้วิธีส่วนได้เสียนับตั้งแต่วันที่ผู้ร่วมค้าหมดอำนาจควบคุมร่วม หรือ ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน

ข้อยกเว้นการไม่ใช้วิธีรวมตามสัดส่วนและวิธีส่วนได้เสีย

42. ส่วนได้เสียในกิจการที่ควบคุมร่วมกันซึ่งจัดประเภทเป็นเงินลงทุนถือไว้เพื่อขาย ตามมาตรฐานการบัญชีเรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ ยกเลิก ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีดังกล่าว (เมื่อมีการประกาศใช้)
43. เมื่อส่วนได้เสียในกิจการที่ควบคุมร่วมกันซึ่งจัดประเภทเป็นเงินลงทุนที่ถือไว้เพื่อขาย ไม่เข้าเกณฑ์ตามที่จัดประเภทไว้ กิจการต้องบันทึกเงินลงทุนดังกล่าวโดยใช้วิธีรวมตามสัดส่วน หรือวิธีส่วนได้เสียและปรับงบการเงินย้อนหลังสำหรับช่วงระยะเวลานับตั้งแต่วันที่มีการ จัดประเภทเงินลงทุนนั้นเป็นถือไว้เพื่อขาย

44. นับตั้งแต่วันที่กิจการที่ควบคุมร่วมกันเปลี่ยนสภาพเป็นบริษัทย่อยของผู้ร่วมคำให้ บันทึบบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง งบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ นับตั้งแต่วันที่กิจการที่ควบคุมร่วมกันเปลี่ยนสภาพเป็น บริษัทร่วมของผู้ร่วมคำ ผู้ร่วมคำต้องบันทึบบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 45 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วม

งบการเงินเฉพาะกิจการของผู้ร่วมคำ

45. ส่วนได้เสียในกิจการที่ควบคุมร่วมกันในงบการเงินเฉพาะกิจการของผู้ร่วมคำให้ใช้วิธี ตามที่ระบุในย่อหน้าที่ 34-39 ของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 44 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ
46. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการของผู้ร่วมคำต้องจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ เพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ

รายการค้าระหว่างผู้ร่วมคำกับการร่วมคำ

47. ผู้ร่วมคำต้องรับรู้ส่วนของกำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการโอนหรือขายสินทรัพย์ให้แก่ การร่วมคำตามเนื้อหาของรายการค้าที่เกิดขึ้น หากผู้ร่วมคำโอนสินทรัพย์พร้อมกับ ความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญของความเป็นเจ้าของให้แก่การร่วมคำและหาก การร่วมคำยังคงครอบครองสินทรัพย์นั้นอยู่ ผู้ร่วมคำต้องรับรู้กำไรหรือขาดทุนใน งบการเงินของผู้ร่วมคำเฉพาะส่วนที่เป็นส่วนได้เสียของผู้ร่วมคำอื่น* อย่างไรก็ตาม ผู้ร่วมคำต้องรับรู้ผลขาดทุนทั้งจำนวนเมื่อมีหลักฐานสนับสนุนว่าสินทรัพย์ที่โอนหรือขาย ให้แก่กิจการร่วมคำมีมูลค่าสุทธิที่จะได้รับลดลงในกรณีของสินทรัพย์หมุนเวียนหรือ มีผลขาดทุนจากการด้อยค่าเกิดขึ้น

* ดูการตีความมาตรฐานการบัญชีเรื่อง กิจการที่ควบคุมร่วมกัน - การโอนสินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวเงิน ของผู้ร่วมคำ

48. เมื่อผู้ร่วมค้าซื้อสินทรัพย์จากการร่วมค้า ผู้ร่วมค้าต้องไม่รับรู้ส่วนแบ่งของตนในกำไรที่การร่วมค้าได้รับจากการขายสินทรัพย์นั้นจนกว่าผู้ร่วมค้าได้ขายสินทรัพย์ดังกล่าวให้กับบุคคลที่สามที่มีความเป็นอิสระจากผู้ร่วมค้าและการร่วมค้า ผู้ร่วมค้าต้องรับรู้ส่วนแบ่งของตนในขาดทุนที่เกิดขึ้นกับการร่วมค้าจากการขายสินทรัพย์นั้นให้กับตนในลักษณะเดียวกับการรับรู้รายการกำไร เว้นแต่ในกรณีที่สินทรัพย์หมุนเวียนที่ซื้อมามีมูลค่าสุทธิที่จะได้รับลดลง หรือมีการด้อยค่าเกิดขึ้นให้ผู้ร่วมค้าต้องรับรู้ผลขาดทุนเฉพาะที่เป็นส่วนแบ่งของตนทันที
49. ในการประเมินว่าสินทรัพย์ที่มีการโอนระหว่างผู้ร่วมค้าและการร่วมค้าด้อยค่าลงหรือไม่ ผู้ร่วมค้าต้องกำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ที่โอนระหว่างกันตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ โดยการกำหนดมูลค่าจากการใช้ ผู้ร่วมค้าต้องประมาณกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้สินทรัพย์อย่างต่อเนื่องและกระแสเงินสดจากการจำหน่ายสินทรัพย์นั้นโดยการร่วมค้าไปในที่สุด

การแสดงส่วนได้เสียในการร่วมค้าในงบการเงินของผู้ลงทุน

50. ผู้ลงทุนซึ่งไม่มีอำนาจควบคุมร่วมในการร่วมค้า ต้องบันทึกเงินลงทุนตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การรับรู้และการวัดมูลค่าตราสารการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) หรือหากผู้ลงทุนมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญในการร่วมค้า ผู้ลงทุนต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 45 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การบัญชีเงินลงทุนในบริษัทร่วม

ผู้ดำเนินการของการร่วมค้า

51. ผู้ดำเนินการหรือผู้จัดการของการร่วมค้าต้องบันทึกค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง รายได้
52. ผู้ร่วมค้ารายใดรายหนึ่งหรือมากกว่าอาจทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการหรือผู้จัดการในการร่วมค้า โดยปกติผู้ดำเนินการมักจะได้รับค่าธรรมเนียมการจัดการสำหรับหน้าที่ดังกล่าว และการร่วมค้าต้องบันทึกค่าธรรมเนียมนี้เป็นค่าใช้จ่าย

การเปิดเผยข้อมูล

53. ผู้ร่วมคำต้องเปิดเผยจำนวนรวมของรายการหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นต่อไปนี้แยกต่างหากจากรายการหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นอื่น ยกเว้นกรณีที่ผลขาดทุนจากรายการดังกล่าวไม่น่าที่จะเกิดขึ้น
 - 53.1 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นซึ่งผู้ร่วมคำเป็นผู้ก่อให้เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการมีส่วนร่วมได้เสียในกิจการร่วมคำและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นซึ่งเกิดขึ้นร่วมกับผู้ร่วมคำอื่น
 - 53.2 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นของการร่วมคำ เฉพาะส่วนที่ผู้ร่วมคำอาจต้องรับผิดชอบ
 - 53.3 รายการหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ผู้ร่วมคำอาจต้องรับภาระหนี้สินของผู้ร่วมคำอื่นในการร่วมคำ
54. ผู้ร่วมคำต้องเปิดเผยจำนวนรวมของภาระผูกพันของตนที่เกิดจากการมีส่วนร่วมได้เสียในการร่วมคำทุกข้อดังต่อไปนี้แยกต่างหากจากภาระผูกพันอื่น
 - 54.1 ภาระผูกพันเกี่ยวกับการลงทุนของผู้ร่วมคำที่เกิดจากการมีส่วนร่วมได้เสียในกิจการร่วมคำและภาระผูกพันด้านเงินทุนที่เกิดขึ้นร่วมกับผู้ร่วมคำอื่น
 - 54.2 ส่วนแบ่งในภาระผูกพันด้านเงินทุนในการร่วมคำ
55. ผู้ร่วมคำต้องเปิดเผยรายการและคำอธิบายเกี่ยวกับส่วนได้เสียในการร่วมคำที่มีนัยสำคัญและสัดส่วนของส่วนได้เสียในส่วนของผู้ถือหุ้นที่มีในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน ผู้ร่วมคำที่รับรู้ส่วนได้เสียของตนในกิจการที่ควบคุมร่วมกันโดยนำรายการต่างๆ ของกิจการที่ควบคุมร่วมกันมารวมกับรายการที่คล้ายคลึงกันในงบการเงินของตนตามเกณฑ์รวมแต่ละบรรทัดหรือโดยวิธีส่วนได้เสียให้เปิดเผยจำนวนรวมของส่วนได้เสียแต่ละรายการที่ตนมีในการร่วมคำโดยแยกเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน หนี้สินหมุนเวียน หนี้สินระยะยาว รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการร่วมคำ
56. ผู้ร่วมคำต้องเปิดเผยวิธีการที่ใช้ในการรับรู้ส่วนได้เสียในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน

วันถือปฏิบัติ

57. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติ กับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2550 เป็นต้นไป อย่างไรก็ตาม กิจการสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ก่อนวันถือปฏิบัติ และหากกิจการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ก่อนวันถือปฏิบัติ กิจการต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงดังกล่าว

การเปรียบเทียบหมายเลขย่อหน้าของประกาศในราชกิจจานุเบกษา กับ
ของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 46

ย่อหน้าในราชกิจจานุเบกษา	ย่อหน้าในมาตรฐานฉบับนี้
ย่อหน้าที่ 1	ย่อหน้าที่ 1
ย่อหน้าที่ 2	ย่อหน้าที่ 2
ย่อหน้าที่ 3	ย่อหน้าที่ 3
ย่อหน้าที่ 4	ย่อหน้าที่ 15
ย่อหน้าที่ 5	ย่อหน้าที่ 21
ย่อหน้าที่ 6	ย่อหน้าที่ 30
ย่อหน้าที่ 7	ย่อหน้าที่ 36
ย่อหน้าที่ 8	ย่อหน้าที่ 38
ย่อหน้าที่ 9	ย่อหน้าที่ 41
ย่อหน้าที่ 10	ย่อหน้าที่ 42
ย่อหน้าที่ 11	ย่อหน้าที่ 44

ย่อหน้าในราชกิจจานุเบกษา	ย่อหน้าในมาตรฐานฉบับนี้
ย่อหน้าที่ 12	ย่อหน้าที่ 45
ย่อหน้าที่ 13	ย่อหน้าที่ 47
ย่อหน้าที่ 14	ย่อหน้าที่ 48
ย่อหน้าที่ 15	ย่อหน้าที่ 50
ย่อหน้าที่ 16	ย่อหน้าที่ 51
ย่อหน้าที่ 17	ย่อหน้าที่ 53
ย่อหน้าที่ 18	ย่อหน้าที่ 54
ย่อหน้าที่ 19	ย่อหน้าที่ 55
ย่อหน้าที่ 20	ย่อหน้าที่ 56
ย่อหน้าที่ 21	ย่อหน้าที่ 57

คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี

รองศาสตราจารย์ ดร. อังครัตน์	เพ็ญศรีวิวัฒน์	ประธานคณะกรรมการ
นายเกรียง	วงศ์หนองเตย	กรรมการ
ดร. นิ่มนวล	วิเศษสรรพ	กรรมการ
นางสาวเน่งน้อย	เจริญทวีทรัพย์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพ์พนา	ปัทม์วัชชัย	กรรมการ
ดร. ศุภมิตร	เตชะมนตรีกุล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย	ศุภธาดา	กรรมการ
ดร. สุธา	เจียรนัยกุลวานิช	กรรมการ
นางสาวมัลลิกา	ตติยสถาพร	กรรมการ (ผู้แทนกรมการประกันภัย)
นางสาวจุฑามณี	ยอดแสง	กรรมการ (ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า)
ดร. สาธิต	ผ่องธัญญา	กรรมการ (ผู้แทนกรมสรรพากร)
นางสาวปรียานุช	จิ่งประเสริฐ	กรรมการ (ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย)
นางสาวจิราภรณ์	พิริยะกิจไพบูลย์	กรรมการ (ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน)
นางศรีธัญยา	จินดาวณิศ	กรรมการ (ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.))
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิภาดา	ตันติประภา	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการด้านเทคนิคมาตรฐานการบัญชี

นางสาวสมบุรณ์	ศุภศิริภิญโญ	ประธานอนุกรรมการ
ดร. ปัญญา	สัมฤทธิ์ประดิษฐ์	อนุกรรมการ
ดร. ลภินี	โกศลบุญ	อนุกรรมการ
นายสุพจน์	ชิตเกษรพงศ์	อนุกรรมการ
นายอำพล	เรืองธวัชกิจ	อนุกรรมการ
ดร. เอมอร	ใจเก่งกิจ	อนุกรรมการ
นางวริศรา	วงศ์จรุงเรือง	อนุกรรมการ
นายสนิท	หิรัญภาณุพงศ์	อนุกรรมการและเลขานุการ

คณะอนุกรรมการกลั่นกรองมาตรฐานการบัญชี

ศาสตราจารย์เกษรี	ณรงค์เดช	ที่ปรึกษา
ศาสตราจารย์ทริฎ	รดีศรี	ประธานอนุกรรมการ
นางปราณี	ภาชีผล	อนุกรรมการ
นายชาลี	จันทนียงยง	อนุกรรมการ
ว่าที่ ร.ต. กำธร	ประเสริฐสม	อนุกรรมการ
นางสาวปราณี	เอกสุภักดี	อนุกรรมการ
นางธันยรัตน์	โชควิริยากร	อนุกรรมการ
นายสันติ	วิลาสศักดิ์ตานนท์	อนุกรรมการ
นายประเสริฐ	หวังรัตนปราณี	อนุกรรมการ
ดร. วีรวัฒน์	กาญจนดูล	อนุกรรมการ
นายลักษณะน้อย	พึงรัศมี	อนุกรรมการ
นายรุทร	เชาวนะกวี	อนุกรรมการ
ดร. วรศักดิ์	ทุมมานนท์	อนุกรรมการ
ดร. ศิลปพร	ศรีจันเพชร	อนุกรรมการ
นางสาวพ่องพรรณ	เจียรวิริยะพันธ์	อนุกรรมการและเลขานุการ

